

JU Centar za socijalni rad Breza

ZAVNOBiH-a 6
71370 Breza

Tel./fax. 032/783-912
e-mail: centarbr@bih.net.ba

**Program rada
JU Centar za socijalni rad Breza
za 2015.godinu**

Breza, decembar 2014.godine

Sadržaj

UVOD	4
I OSNOVNE ODREDBE	6
1. Ciljevi Centra za socijalni rad Breza u 2015. godini.....	6
2. Djelatnost rada Centra za socijalni rad	6
3. Praćenje zakonske regulative	6
4. Ostvarivanje saradnje	7
5. Edukacija, stručno usavršavanje i podizanje kvaliteta rada.....	7
6. Kadrovi organizacija	9
7. Prostor i oprema	10
II SOCIJALNA ZAŠTITA.....	11
1. Pojam i korisnici socijalne zaštite.....	11
1.1. Djeca bez roditeljskog staranja	12
1.2. Odgojno zanemarena djeca.....	12
1.3. Odgojno zpuštena djeca.....	13
1.4. Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama	13
1.5. Lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju	13
1.6. Materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica	14
1.7. Stara lica bez porodičnog smještaja	14
1.8. Lice sa društveno negativnim ponašanjem	14
1.9. Lica ovisna o psihoaktivnim supstancama	15
1.10. Lica i porodice u stanju socijalne potrebe,kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.....	15
1.11.Lica koja su žrtve porodičnog nasilja i nasilja u zajednici.....	15
2. PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE.....	16
2.1. Novčana i druga materijalna pomoć.....	16
2.2. Osposobljavanje za život i rad.....	16
2.3. Smještaj u drugu porodicu.....	17
2.4.Smještaj u ustanove socijalne zaštite.....	17
2.5. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada.....	17
2.6. Kućna njega i pomoć u kući.....	17
2.7. Vršenje strateljstva i nadzor.....	18

III ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA.....	18
1. Prava civilnih žrtava rata.....	18
IV ZAŠTITA PORODICA SA DJECOM.....	19
1.Dodatak na djecu.....	19
2.Naknada umjesto plaće ženi –majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla rada trudnoće,porodaja i njege djeteta.....	19
3.Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu.....	20
4.Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta.....	20
5.Pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatna ishrana za majke –dojilje.....	20
6.Posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu i trudnica.....	20
7.Smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja.....	20
8.Osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja.....	20
9.Školarine i stipendije đacima i studentima.....	21
V OSTALE USLUGE JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD.....	21
1. Posredovanje-savjetovanje između bračnih partnera prije pokretanja postupka za razvod braka.....	21
2. Starateljstvo	22
3. Usvojenje	22
4. Nasilje u porodici	22
5. Trgovina ljudima	23
6. Skitnja i prosjačenje	23
7.Predavanja.....	23
VI Zaštita marginaliziranih grupa.....	24
VII Analitičko-istraživačka djelatnost.....	24
VIII Dodatne aktivnosti.....	25
1. Finansiranje.....	25
ZAKLJUČAK	27

UVOD

Djelatnost socijalne zaštite na području općine Breza obavlja JU Centar za socijalni rad Breza.

JU Centar za socijalni rad je ustanova od posebnog interesa za općinu Breza u provedbi socijalne i porodične zaštite, koja svojom organizacijom rada i kontinuiranim poboljšanjem socijalnih usluga zadovoljava potrebe naših građana.

Ustanova je pravno lice, upisana je u sudski registar i svoju djelatnost obavlja u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima, a posebno prema odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtva rata i zaštite porodice s djecom FBiH, Porodičnog zakona FBiH.

Socijalna zaštita je djelatnost od posebnog interesa za Općinu Breza kojom se osiguravaju mjere i programi namijenjeni socijalno ugroženim osobama, kao i osobama s nepovoljnim ličnim ili porodičnim okolnostima, koji uključuju prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, porodici i skupinama, s ciljem unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Centar za socijalni rad obavlja različite poslove i to:

- **temeljem javnih ovlasti:**

- rješava u prvom stepenu o pravima iz socijalne zaštite, porodično pravne i kazneno pravne zaštite i drugim pravima u skladu s posebnim zakonima,
- provodi izvršenja rješenja,
- vodi propisane mjere,
- izdaje uvjerenja i druge potvrde,
- daje podatke o porodičnim prilikama te mišljenja i prijedloge u sudskim postupcima koji se odnose na porodično-pravnu i kaznenopravnu zaštitu,
- sudjeluje kao organ starateljstva pred sudom i drugim državnim tijelima kada se radi o zaštiti vlastitih interesa djece i drugih članova porodice koji se ne mogu brinuti sami o sebi ni o svojim pravima i interesima,
- izdaje dozvole za obavljanje starateljstva i obavlja nadzor nad hraniteljskim porodicama, te vodi evidenciju o izdanim dozvolama, registar hraniteljskih porodica i registar smještenih korisnika;
- obavlja poslove zbrinjavanja djece odbjeglije iz porodice ili ustanove.
- provodi odgojne mjere nad djecom s poremećajima u ponašanju, vodi evidenciju usvojitelja.

Centar za socijalnu zaštitu na temelju javnih ovlasti može obavljati i poslove zbrinjavanja djece odbjeglije iz porodice ili ustanove, provoditi odgojne mjere nad djecom s poremećajima

u ponašanju izvan vlastite porodice ili s boravkom u porodici, te organizirati i pružati pomoć i njegu u kući.

Osim javnih ovlasti centar za socijalni rad obavlja i druge stručne poslove:

- potiče, organizira i provodi aktivnosti sa svrhom sprječavanja i suzbijanja socijalnih i osobnih problema,
- obavlja stručno-analitičke poslove,
- potiče i razvija samopomoć, komšijsku pomoć, dobrovoljni rad, dobrotvorne i druge djelatnosti,
- sudjeluje u suzbijanju ovisnosti o alkoholu, drogama ili drugim ovisnostima,
- predlaže mjere unapređenja socijalne politike,
- predlaže, potiče i usklađuje druge aktivnosti u području socijalne zaštite na lokalnom nivou;
- sudjeluje u donošenju socijalnog plana za području lokalne samouprave;
- procjenjuje potrebe korisnika i planira pružanje socijalnih usluga socijalne pomoći;
- osigurava razvoj socijalnih usluga u skladu sa socijalnim planom i mrežom socijalnih usluga,
- prati razvoj standarda kvalitete socijalnih usluga, predlaže unaprjeđenje postojećih i uvođenje novih standarda,
- koordinira i provodi aktivnosti u području sprječavanja trgovanja ljudima, nasilja u porodici i, vršnjačkog nasilja;
- provodi i organizira edukacije i superviziju stručnih radnika centra za socijalnu zaštitu;
- provodi i organizira edukacije voditelja mjere nadzora nad izvršavanjem roditeljske brige;
- obavlja druge poslove utvrđene zakonom i aktima centra za socijalni rad..

Kvalitet i kvantitet pruženih usluga u pogledu pružanja usluga finansijske, odnosno materijalne pomoći ovisit će i u toku 2015. godine o stanju Budžeta F BiH, ZE-DO kantona i Općine Breza.

I OSNOVNE ODREDBE

1. Ciljevi JU Centra za socijalni rad Breza u 2015. godini

Osnovni cilj JU Centar za socijalni rad Breza u toku 2015. godine jeste ostvarivanje socijalne zaštite porodice i njenih članova, kao i građana pojedinaca, otkrivanjem i umanjnjem, odnosno otklanjanjem posljedica uzroka koji dovode do stanja socijalne potrebe, te omogućavanje ostvarivanja prava građana u okviru ingerencija ove Ustanove.

Pored navedenog Ustanova će pružati usluge socijalnog, pravnog i psihološkog karaktera, te pravovremenog informisanja građana o pravima koja mogu ostvariti. Ovom će svakako doprinijeti i kontinuirana saradnja, koja će se nastaviti i u 2015. godini, sa mjesnim zajednicama, osnovnim i srednjim školama sa područja općine Breza, JU Dom zdravlja Breza, PU Visoko- Policijska stanica Breza, sredstvima javnog informisanja itd.

Djelovanje u lokalnoj zajednici kroz prezentiranje rada Ustanove, senzibiliranje informiranje javnosti o djelatnosti socijalne politike i potrebama naših korisnika, te informiranje o pravima iz sistema socijalne zaštite uz saradnju sa navedenim subjektima doprinijet će kvalitetnijem pružanju usluga ove Ustanove.

2. Djelatnost rada Centra za socijalni rad

Djelatnost Centra za socijalni rad u 2015. godini i dalje će biti usmjerena na pružanje socijalne i porodično-pravne zaštite licima koja se nađu u stanju socijalne potrebe, a u skladu sa Federalnim i kantonalnim Zakonom, te drugim propisima donesenih na osnovu Zakona.

Donošenjem seta zakona iz oblasti Socijalne zaštite, zaštite porodice sa djecom, zaštite invalidnih osoba i zaštite civilnih žrtava rata koji se nalazi u fazi prednacrt, a njihovo donošenje očekuje se u 2015. godini, znatno će se proširiti krug korisnika prava kao i oblika zaštite, te će doći do povećanja obima poslova Centra za socijalni rad u svim segmentima.

3. Praćenje zakonske regulative

U okviru redovne djelatnosti ustanove redovno će se prati izmjene zakona, podzakonskih akata, protokola i drugih propisa, a posebno Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom Federacije BiH, čije izmjene su u proceduri kod Parlamentarne skupštine F BiH, te će učestvovati u javnim raspravama koje budu organizirane u toku redovne procedure izmjene ovog zakona.

Bitno je naglasiti da je izmjenama ovog zakona predviđeno raščlanjivanje na četiri različita zakona: Zakon o socijalnoj zaštiti, Zakon o zaštiti porodice s djecom, Zakon o zaštiti lica sa invaliditetom i Zakon o zaštiti civilnih žrtava rata.

4. Ostvarivanje saradnje

U toku 2015. godine Ustanova će nastaviti sa saradnjom sa sljedećim subjektima:

- Jedinstvenim općinskim organom uprave Općine Breza; - Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike Sarajevo; - Kantonalnim ministarstvima iz oblasti zdravstva, rada i socijalne politike; - Ministarstvom unutrašnjih poslova Zeničko-dobojskog kantona; - Općinskim sudovima; - Tužilaštvima;

- Mjesnim zajednicama sa područja Općine Breza; - Osnovnim i srednjim školama sa područja Općine Breza; - JU Dom zdravlja Breza; - Kantonalnom bolnicom u Zenici; - Federalnim zavodom za PIO/MIO; - Sredstvima javnog informisanja; - Nevladinim organizacijama i drugim instiucijama, ustanovama i subjektima. Sa ovim subjektima postoji već kontinuirana saradnja, a ista će se nastaviti i u toku 2015. godine

Predviđa se nastavak saradnje sa Muslimanskim dobrotvornim društvom „Merhamet“ i Crvenim kižom općine Breza na provođenju posebne obaveze humanitarnog rada i upućivanja korisnika sa potrebama za finansijskom i drugom materijalnom pomoći. Ovakva saradnja je ostvarena i u ranijem periodu.

5. Edukacija, stručno usavršavanje i podizanje kvaliteta rada

Svi zaposleni imaju pravo i obavezu, saglasno svojim sposobnostima i potrebama rada obrazovati se, osposobljavati i usavršavati za rad. Edukacija će se odvijati putem seminara, savjetovanja, simpozijma, okruglih stolova i na druge načine, a zasniva se na posebnim, pojedinačnim i kolektivnim programima i planovima Ustanove, nadležnih ministarstava i nevladinih organizacija.

Nastavit će se s podizanjem kvalitete rada prema zadanim smjericama, od unaprijeđenja pružanja usluga korisnicima, procjenjivanja njihovih potreba, osiguranja aktivnog sudjelovanja prilikom tretmana i procesa procjene njihovih životnih situacija.

Kako bi se omogućilo pravodobno informiranje javnosti o radu ustanove, u toku 2015. godine će se nastaviti sa ažuriranjem i uređivanjem web stranice , te stranice na društvenoj mreži www.facebook.com , koja su aktivirane i u funkciji u 2014.godini.

Socijalni radnici i drugi stručni zaposlenici obavezni su svoj rad obavljati u skladu sa zadacima, principima i metodama socijalnog rada i etikom svoje struk, uz poštovanje privatnosti korisnika usluga, njegovog dostpojanstva i nepovredivosti njegovog ličnog i porodičnog života.

Povreda čuvanja profesionalne tajne , predstavlja težu povredu obaveza iz radnog odnosa.

U radu s korisnicima usmjerit će se na osnaživanje njihovih vlastitih kapaciteta te raspoloživih resursa u lokalnoj zajednici težiti ka rješavanju problema gdje je on i nastao.

U planu je održavanje sastanka sa predsjednicima svih mjesnih zajednica sa područja općine Breza, s ciljem upoznavanja istih sa uslugama i pravima koja korisnici mogu ostvariti putem ustanove, a kako bi se njihovim radom na terenu što veći broj građana upoznao sa mogućnostima ostvarivanja prava iz domena socijalne i porodične zaštite.

Stručni rad u Centru temeljit će se na timskom pristupu i procjeni potreba korisnika, uz koje će se, u rad, posebno sa porodicama i djecom uključivati vanjski stručni saradnici (logoped, psiholog, pedagog, i drugi);

Jedna od ključnih pretpostavki uspješnog rada sa korisnicima je stručno i profesionalno pružanje usluga. Zbog toga je jačanje profesionalne kompetentnosti zaposlenih stalna obaveza Centra koja će u 2015.godini biti realizovana u skladu sa finansijskim mogućnostima. Neophodno je obezbijediti edukaciju osoblja kroz učešće u radu stručnih skupova koji su relevantni za unapređenje znanja iz oblasti socijalne i porodično pravne zaštite uz primjenu kvalitetnih metoda stručnog rada.

U 2015.godini Centar će i dalje unapređivati saradnju sa drugim centrima, ustanovama i institucijama na području Federacije BiH i šire.

Zaposlenici su obavezni da neprestano rade na svom stručnom obrazovanju i usavršavanju. Njihovo pravo i obaveza je da učestvuju na savjetovanjima i drugim oblicima obrazovnih aktivnosti, ne samo zato što je propisano zakonom, nego zato što je stručno usavršavanje kadrova imperativ razvoja savremene institucije.

Rukovodstvo Centra je čvrsto opredijeljeno da to bude među prioritetima u narednom periodu, prije svega zbog dinamičnog tehnološkog razvoja koji se u posljednoj deceniji dešava u svim oblastima ljudske djelatnosti, a zatim i zbog proklamiranih ciljeva ulaska u euroatlantske integracije. Taj put je popločan procesom neprestanog postizanja evropskih standarda. Zato je usvajanje dobrih praksi, primjena novih tehnologija i edukacija uposlenika Centra najbolja investicija za budućnost. Znanje je glavni resurs razvijenog svijeta i stoga je permanentna edukacija potreba i nužnost.

Specijalističko obrazovanje, dodatna edukacija i stručno usavršavanje će biti među prioritetima Centra i u 2015. godini.

Edukacija će se provoditi:

1. Pohađanjem seminara, kurseva, radionica..
2. Individualno, kontinuiranim proučavanjem stručne literature
3. Internom edukacijom
4. Međunarodnom saradnjom i razmjenom iskustava i praksi sa srodnim institucijama

Sektor za pravne i kadrovske poslove, zajedno sa stručnim saradnikom za prikupljanje podataka i analizu će izraditi Plan obuke i školovanja zaposlenih i programe kurseva i seminara za određene ciljne grupe zaposlenika, u skladu sa potrebama Centra i odobrenim budžetskim sredstvima.

6. Kadrovi organizacija rada

U narednom periodu očekuje se nastavak trenda porasta broja korisnika, kao rezultat kompletne socio-ekonomske situacije u Bosni Hercegovini. Na zaposlenicima ove Ustanove je teret neophodne kordinacije, adekvatnog pristupa i timskog rada na slučajevima u cilju osiguranja kvalitetne socijalne usluge.

Ustanova ne raspolaže dovoljnim brojem stručnog kadra i tehničkog osoblja prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta JU Centar za socijalni rad Breza i prema Pravilniku o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH pa će realiziranje postavljenih ciljeva zahtjevati nesebičan angažman i trud zaposlenih, ali i potrebu za angažovanjem drugih vanjskih saradnika.

Broj i struktura zaposlenih Centra utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, za koje su budžetom općine Breza obezbjeđena sredstva. U Centru za socijalni rad zaposleno je 8 radnika.

- Struktura zaposlenih u Centru je sljedeća:

UKUPNO		VSS		VŠS		SSS		NK	
8		3		1		3		1	
M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
1	7	1	2	-	1	-	3	-	1

- Direktor 1 (VSS)
- Socijalni radnik 2 (VSS)
- Pravnik 1 (VŠS)
- Administrativno osoblje 3 (SSS)
- Ostalo 1 (NK)
- Prema Programu Federalnog zavoda za zapošljavanje- „Prvo radno iskustvo“, u Centru za socijalni rad zaposlena su dva pripravnika;
- Prema potrebi i obimu posla u Centru za socijalni rad, u periodu 2015.godine na period od 6 mjeseci bit će uposlena dva radnika;
- Angažovat će se i logoped (koji će raditi u osnovnim školama), a po potrebi i u prostorijama Centra za socijalni rad;

Da bi se uspješno realizirali svi programski zadaci, Centar će i u ovoj godini po potrebi angažirati vanjske stručne saradnike koje nema stalno zaposlene, a to su: psiholog, pedagog, defektolog, da kako bi na što kvalitetniji način ostvarili komunikaciju sa strankama .

- Centra za socijalni rad u ovoj godini planira prijem 3 volontera, sa odgovarajućom stručnom spremom predviđenom sistematizacijom radnih mjesta.

7. Prostor i oprema

U Službenim novinama F BiH br. 15/2013 od 2.02.2013. godine objavljen je Pravilnik o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH. Ovim pravilnikom propisuju se zajednički minimalni standardi za rad i pružanje usluga, kao i drugi posebni minimalni standardi za obavljanje djelatnosti, odnosno poslova socijalne zaštite u Federaciji BiH.

Tabelarni prikaz tehničkog stanja u Centru za socijalni rad Breza :

Red. Broj	Svrha prostorije	Površina (m2)	Sprat na kojoj se nalazi	Broj uposlenih koji je koriste	Stanje prostorije	Broj računara
1.	Kancelarija socijalnog radnika	7,7	1	2	Zahtjeva proširenje	1
2.	Kancelarija socijalnog radnika	7,7	1	2	Zahtjeva proširenje	1
3.	Kancelarija pravnika	14,4	1	3	Zahtjeva proširenje	2
4.	Protokol	10,75	1	2	Dobro,uz malu adaptaciju	1
5.	Kancelarija direktora	22	1	1	Dobro, uz malu adaptaciju	1
6.	Kancelarija računovodstva,materijalnog knjigovodstva I blagajne	11,18	1	2	Zahtjeva proširenje	2
7.	Hodnik	6,65	1	-	Zahtjeva bolju adaptaciju, uređenje	-
8.	WC	2,88	1	13	Zahtjeva proširenje na muški i ženski	-
9.	Hodnik II	5,20	1	-	Zahtjeva adaptaciju	-
10.	Kafe kuhinja	12	1	1	Drvena i neuslovna	-
11.	Stepenice	-	-	-	Drvene, Potrebna adaptacija, Prokišnjava iznad.	-

Budući da JU Centar za socijalni rad Breza ne zadovoljava u najvećem dijelu zajedničke minimalne standarde postavljene ovim Pravilnikom niti posebne minimalne standarde te da je Pravilnikom stavljeno u obavezu ustanovama socijalne zaštite da u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika obezbijede minimalne propisane uslove, u narednom periodu će se morati intenzivirati aktivnosti, u saradnji sa Osnivačem – Općinskim vijećem Općine Breza i Federalnim Ministarstvom zdravlja i Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike, u smjeru obezbjeđenja propisanih uslova.

Nedostaci u ovom pogledu se posebno odnose na neomogućen pristup osobama sa invaliditetom (nepostojanje lifta), nedovoljan broj prostorija za rad stručnih radnika, nepostojanje prostora za arhivu i nedovoljnog broja uposlenih stručnih radnika i tehničkog osoblja (socijalni radnici, stručni saradnik za prikupljanje informacija i analizu, psiholog-pedagog.), te neposjedovanje terenskog automobila što uveliko otežava proces rada koji je temelji na terenskom radu na području naše općine i obavezi obilaska šticećenika smještenih u ruralnim područjima općine Breza.

II SOCIJALNA ZAŠTITA

1. Pojam i korisnici socijalne zaštite

Socijalna zaštita je organizovana djelatnost u Federaciji, Kantonu i općini usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe.

Socijalnom potrebom smatra se trajno ili privremeno stanje u kome se nalazi građanin ili porodica, prouzrokovano ratnim događajima, elementarnim nepogodama, općom ekonomskom krizom, psihofizičkim stanjem pojedinca ili drugih razloga koji se ne mogu otkloniti bez pomoći drugog lica, odnosno pomoći društvene zajednice.

Korisnici socijalne zaštite su lica koja se nalaze u stanju socijalne potrebe, i to :

- Djeca bez roditeljskog staranja;
- Odgojno zanemarena djeca;
- Odgojno zapuštena djeca;
- Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama ;
- Lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju;
- Materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica ;
- Stara lica bez porodičnog smještaja ;
- Lice sa društveno negativnim ponašanjem ;
- Lica ovisna o psihoaktivnim supstancama ;
- Lica i porodice u stanju socijalne potrebe, kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite ;
- Lica koja su žrtve porodičnog nasilja i nasilja u zajednici.

1.1. *Djeca bez roditeljskog staranja*

Djeca bez roditeljskog staranja su djeca bez oba roditelja, napuštena od roditelja, roditelja kojima je oduzeto roditeljsko staranje, i roditelja spriječenih da vrše roditeljsku dužnost.

Zaštita ove kategorije djece ostvaruje se uglavnom kroz slijedeće oblike: smještaj u dječiji dom, smještaj u drugu porodicu, usvojenje i starateljstvo. Smještaj djece bez roditeljskog staranja u dječije domove kao institucionalni smještaj je i dalje zastupljeniji u odnosu na porodični. Ovu praksu pokušavamo promijeniti s ciljem da se u narednom periodu izvaninstitucionalna zaštita više koristi u odnosu na institucionalnu, obzirom da je ovakav smještaj humaniji i jeftiniji. Zbrinjavanje takve djece traje do potpunog rješenja smještaja ili povratka u porodicu.

Centar će u narednom periodu prioritetno raditi na otkrivanju djece koja su iz bilo kog razloga ostala bez roditeljskog staranja i obezbjeđivati im odgovarajući oblik zaštite.

Centar će u saradnji sa nevladinim organizacijama i resornim Ministarstvom raditi na afirmaciji hraniteljstva kroz pronalaženje adekvatnih porodica za prihvatanje djece, vršiti edukaciju i obuku porodica - potencijalnih hranitelja kroz organizovanje različitih tribina, seminara i sl. i u tom pogledu pružati im stručnu pomoć.

1.2. *Odgojno zanemarena djeca*

Odgojno zanemarena djeca su djeca koja zbog nedovoljnog nadzora i brige roditelja, te negativnog uticaja sredine, narušava opće prihvaćene norme ponašanja.

Poslovi vezani za ovu kategoriju i mjere koje će se poduzimati su:

- praćenje, evidentiranje i ispitivanje uslova života, intelektualnih i drugih sposobnosti djece sa prisutnim poremećajem u ponašanju,
- praćenje rezultata u odgojno-obrazovnom procesu,
- davanje mišljenja sudu za počinioce krivičnih djela i prekršaja sa prijedlogom mjere,
- sudjelovanje u postupku pred sudskim tijelima kod izricanja odgojnih mjera ili kod obustave postupka,
- izvršenje odgojnih mjera koje izriču sudovi,
- davanje prijedloga sudovima za obustavu odgojnih mjera,
- aktivna saradnja sa školama, policijom, sudovima i tužilaštvom.

1.3. *Odgojno zapuštena djeca*

Odgojno zapuštena djeca su djeca koja svojim ponašanjem narušavaju opće norme i više prekršaje ili krivična djela.

Posebna aktivnost Centra za socijalni rad sa ovom kategorijom djece biće usmjerena na uključivanje i koordinirane aktivnosti svih društvenih subjekata u cilju preventivnog djelovanja i poduzimanja odgovarajućih aktivnosti na smanjenju broja potencijalnih izvršilaca krivičnih djela i prekršaja kao i stvaranju uslova za primjenu odgojnih preporuka (rad u korist humanitarne organizacije), primjenjujući Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku.

1.4. *Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama*

Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama su djeca čiji roditelji zbog nesređenih porodičnih odnosa, materijalnih i drugih razloga nisu u mogućnosti da mu osiguraju normalne uvjete za pravilan odgoj, fizički i psihički razvoj.

U 2015.godini Centar će i dalje pružati zaštitu djeci čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama kroz pružanje pomoći porodici u sređivanju konfliktnih situacija u porodici, stvarati uslove u primarnoj porodici za njihov normalan rast i razvoj i kroz to im pružati različite oblike socijalne zaštite, podnositi prijave protiv roditelja koji grubo zanemaruju svoje roditeljske obaveze, vršiti nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja nad malodobnom djecom u situacijama gdje se ukaže potreba za takvim vidom zaštite djeteta i uspostaviti saradnju sa svim relevantnim institucijama u rješavanju ovog problema.

1.5. *Lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom i psihičkom razvoju*

Lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom i psihičkom razvoju su djeca i odrasla lica,koja su:

- Slijepa i slabovidna;
- Gluha i nagluha;
- Sa poremećajem u govoru i glasu;
- Sa tjelesnim oštećenjima i trajnim smetnjama u fizičkom razvoju;
- Sa smetnjama u psihičkom razvoju (lahkog,umjerenog, težeg i teškog stanja);
- Sa kombiniranim smetnjama (višestruko ometena u razvoju),
- Lica sa autizmom.

1.6. *Materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica*

Materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica su odrasle osobe, koje nemaju prijeko potrebna sredstva za izdržavanje, nesposobna za rad i ne mogu osigurati sredstva za život, po nekom drugom osnovu.

Centar će u 2015.godini pružiti zaštitu ovoj kategoriji stanovništva kroz uvođenje u pravo na stalnu, povremenu i jednokratnu novčanu pomoć u skladu sa kantonalnim Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Postupak za ostvarivanje prava na materijalnu pomoć provodi se prema odredbama Zakona o upravnom postupku i Zakona o socijalnoj zaštiti, a kroz provjeru i utvrđivanje uslova života podnosioca zahtjeva za stalne novčane pomoći i donošenje rješenja, donošenja rješenja o obustavi pomoći i izmjenu rješenja uslijed promijenjenih okolnosti, utvrđivanje prava na isplatu jednokratnih novčanih pomoći.

1.7. *Stara lica bez porodičnog staranja*

Starim licem smatra se lice starije od 65 godina života (muškarac), 60 (žena), koji nemaju članove porodice, ni srodnike koji su po Zakonu obavezni da ih izdržavaju, ili ako ih ima, ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja.

Poslovi vezani za pružanje zaštite ovoj kategoriji lica odnose se na:

- prioritarno pružanje pomoći u ostvarivanju različitih prava;
- stalne novčane pomoći, naknade za invalidnost, tuđu pomoć i njegu,
- uključivanje u kuhinju "Merhamet"-a, stavljanje pod starateljstvo;
- utvrđivanje uslova života starih osoba i opravdanosti smještaja u ustanovu,
- utvrđivanje imovnog stanja starih osoba bez porodičnog staranja i njihove obaveze participiranja u troškovima smještaja u ustanovi,
- donošenje rješenja o smještaju;
- redovan obilazak smještenih osoba.

1.8. *Lica sa društveno negativnim ponašanjem*

Lica sa društveno negativnim ponašanjem su lica koja su se odala besposličarenju, skitnji, prosjačenju, prostituciji, alkoholizmu i drugim oblicima društveno negativnog ponašanja, a registrovano je kao lice sa društveno negativnim ponašanjem i kao takvo uključeno u tretman socijalne rehabilitacije.

Iako se ovim pojavama bave i druge institucije, rad na suzbijanju istih je i naša obaveza.

Mjere koje će se poduzimati:

- pružanje pomoći porodici kod smještaja ovih lica na liječenje,
- uključivanje u kuhinju "Merhamet"-a,
- pružanje pomoći kod ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, penziju i dr.
- saradnja sa zdravstvenim ustanovama, policijskom upravom, sudovima, a posebna saradnja sa školama, vjerskim zajednicama i nevladinim sektorom.

1.9. *Lica ovisna o psihoaktivnim supstancama*

Lice registrovano kao ovisno o psihoaktivnim supstancama u nadležnoj kantonalnoj ustanovi, a koje je uključeno u tretman socijalne rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije koji se bez društvene pomoći uspješno ne može okončati.

Da bi ostvarili pravo na neki od oblika socijalne zaštite ova lica moraju biti registrovana u nadležnoj kantonalnoj ustanovi i uključena u tretman socijalne rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije koji se bez društvene pomoći uspješno ne može okončati.

Za ova lica predviđeno je pružanje pomoći porodici, smještaj u ustanovu socijalne zaštite, pomoć u ostvarivanju različitih prava.

- Akteri u provođenju mjera liječenja od ovisnosti su svi i ovisnik, ali i porodica, firma u kojoj radi, Centar za socijalni rad i sudovi .

1.10. *Lica i porodice u stanju socijalne potrebe, kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite*

Lica i porodice u stanju socijalne potrebe, kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, smatra se lice koje se nađe u stanju socijalne potrebe usljed pretrpljene prisilne migracije, repatrijacije, elementarne nepogode, smrti jednog ili više članova porodice, povratka sa liječenjem, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora ili izvršavanja odgojne mjere.

Centar će reagovati dodjelom povremene i jednokratne novčane pomoći ili pružanjem drugih usluga socijalne i porodične zaštite zavisno od potrebe

1.11. *Lica koja su žrtve porodičnog nasilja i nasilja u zajednici*

Žrtva porodičnog nasilja i nasilja u zajednici je lice kome je nanosena fizička, psihička i seksualna patnja ili emocionalna šteta, kao i prijetnja takvim djelima ili propuštanja činjenja duže pažnje, nebriga i nerješavanje osnovnih potreba, što ga ozbiljno sputava da uživa u svojim pravima i slobodama.

Centar će u 2015.godini tretirati ove žrtve kao posebne i raditi sa njima na nivu savjetodavog rada, a težiti ka drugim oblicima zaštite i pomoći.

2. PRAVA IZ SOCIJALNE ZAŠTITE

2.1. *Novčana i druga materijalna pomoć*

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- Stalne novčane pomoći;
 - Pravo na stalnu novčanu pomoć imaju lica i porodice pod slijedećim uslovima:
 - * da su nesposobni za rad, odnosno spriječeni u ostvarivanju prava na rad;
 - * da nemaju dovoljno prihoda za izdržavanja;
 - * da nemaju članova porodice koji sup o zakonu obavezni da ih izdržavaju ili ako ih imaju, da ta lica nisu u mogućnosti da izvršavaju obavezu izdržavanja;
- Novčane naknade za pomoć i njegu od strane drugog lica;
 - Ove vrste naknade ostvaruju se pod slijedećim uslovima:
 - * da lice nije smješteno u socijalno-medicinsku ili drugu ustanovu;
 - * da prihod domaćinstva mjesečno ne prelazi 50% od prosječne plate Kantona, bez obzira na broj članova domaćinstva;
 - * da se ovo pravo ne može ostvariti po nekom drugom osnovu;
 - * da lice ima prebivalište, odnosno boravište na području Kantona.
- Druge materijalne pomoći.

Druga materijalna pomoć je privremena , jednokratna, druga materijalna pomoć ili naturalno davanje materijalno neosiguranom licu ili porodici koja se nađe u stanju socijalne potrebe zbog: smrti članova porodice, odlaska ili povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja zatvorske kazne, elementarne nepogode, iznenadnih nesretnih slučajeva i drugih okolnosti koje izazivaju stanje socijalne pomoći.

Smatra se da lice nema dovoljno prihoda za izdržavanje, ako ukupan prihod po članu domaćinstva mjesečno ne prelazi 10% od prosječne plate kantona.

2.2. *Osposobljavanje za život i rad*

Pravo na osposobljavanje za život i rad ostvaruje dijete ometeno u psiho-fizičkom razvoju do navršениh 15 godina života kroz osnovno obrazovanje i odgoj u ustanovama namjenjenim djeci sa smetnjama u psihofizičkom razvoju ili u posebnim odgojim grupama, izuzetno ostvaruje dijete do navršениh 18 godina ukoliko nije u stanju završiti osposobljavanje za samostalan rad i život.

2.3. *Smještaj u drugu porodicu*

Smještaj u drugu porodicu može ostvariti dijete ili odraslo lice, kojem je potrebna stalna briga i pomoć radi zadovoljavanja njegovih životnih potreba, a koje ne može ostvariti u vlastitoj porodici ili na drugi način.

Pravo na smještaj u drugu porodicu imaju:

- dijete do završetka redovnog školovanja, a najduže 12 mjeseci po završetku redovnog školovanja;
- lica koja nisu sposobna da se sama staraju o sebi, a nemaju mogućnost da im se zaštita osigura na drugi način;
- žena i samohrani roditelj do godinu dana života djeteta, ukoliko nema sredstava za život.

2.4. *Smještaj u ustanovu socijalne zaštite*

Smještaj u ustanovu socijalne zaštite može ostvariti dijete i odraslo lice kojem je potrebna stalna briga u zadovoljenju njihovih životnih potreba, a ne može ih ostvariti u vlastitoj porodici ili na drugi način, te lica ovisna o psihoaktivnim supstancama pod uvjetima:

- Da je registrovano kao ovisnik o psihoaktivnim supstancama;
- Da se dobrovoljno uključilo u tretman socijalne rehabilitacije, resocijalizacije i reintegracije;
- Da u potpunosti saraduje u trajanju tretmana;
- Da se nalazi u stanju socijalne potrebe;
- Da ima preporuku za smještaj u Ustanovu za borbu protiv bolesti ovisnosti u kojoj je registrovano,ovjerenu od stručnog tima takve ustanove.

2.5. *Usluge socijalnog i drugog stručnog rada*

Socijalni i drugi stručni rad, zasniva se na principima socijalnog rada koji podrazumijevaju osnovne zahtjeve, smjernice,odnosno obavezna načela, kojima se rukovode Ustanove i općinski prvostepeni organi u postupku davanja usluga socijalnog i drugog stručnog rada.

Centar će u 2015. godini raditi na tome da socijalni radnici i drugi stručni zaposlenici svoj rad obavljaju u skladu sa zadacima, principima i metodama socijalnog rada i etikom svoje struke, uz poštivanje privatnosti korisnika usluga, njegovog dostojanstva i nepovredivosti njegovog ličnog i porodičnog života.

2.6. *Kućna njega i pomoć u kući*

Pravo na kućnu njegu i pomoć u kući ostvaruje lice potpuno nesposobno za samostalan rad i privređivanje, lice starije od 65 godina (muškarac), odnosno žena (60 godina) i lice sa trajnim smetnjama u fizičkom i psihičkom razvoju, koje nije u stanju da se stara samo o sebi.

2.7. *Vršenje starateljstva i nadzora*

Starateljstvo je oblik zaštite maloljetnih osoba bez roditeljskog staranja i punoljetnih lica koja nisu sposobna, ili koja nisu u mogućnosti starati se o sebi, svojim pravima, interesima i obavezama. Starateljstvo vrši općinski prvostpeni organ, putem imenovanog staratelja ili neposredno, ako to zahtjeva interes šticeenika i okolnosti slučajeve, preko stručnog lica, zaposlenje u organu starateljstva.

III ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

Civilna žrtva rata je lice kod kojeg je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti, usljed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja ili nestanak ili pogibiju tog lica, pod okolnostima Federalnog zakona.

1. Civilne žrtve rata imaju slijedeća prava:

- a) Lična invalidnina ili mjesečno lično novčano primanje;
- b) Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica;
- c) Ortopedski dodatak;
- d) Porodičnu invalidninu;
- e) Zdravstvenu zaštitu;
- f) Pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala;
- g) Osposobljavanje za rad;
- h) Prioritetno zapošljavanje;
- i) Prioritetno stambeno zbrinjavanje;
- j) Psihološku i pravnu pomoć.

Centar vodi upravni postupak kod priznavanja prava civilnim žrtavama rata u skladu sa Federalnim i Kantonalnim Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom.

Pored priznavanja prava, Centar vrši obračun i trebovanje sredstava za isplatu civilnim žrtvama rata i to 70% iz budžeta Federacije, a 30% iz Budžeta Kantona.

IV ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

Zaštita porodice sa djecom je osiguranje porodice kroz materijalna i druga davanja, radi pomaganja u podizanju, odgoju i zbrinjavanju djece, kao i njihovom osposobljavanju za samostalan život i rad, u najboljem interesu djeteta.

Stručni poslovi Centra vezani za zaštitu braka i porodice imaju za cilj ostvarenje obaveza zajednice da osigura zaštitu porodice, a posebno djece. Centar će, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, djelujući kao organ starateljstva, izvršavati svoje obaveze u slijedećem:

- rad na preventivnoj zaštiti braka i porodice,
- rad na uređivanju odnosa između roditelja i djece, starateljstva, usvojenja, uređivanje imovinskih odnosa, izdržavanja
- uspostavljanje saradnje sa općinskim sudovima, zdravstvenim ustanovama i dr.
- rad na educiranju iz oblasti nasilja u porodici i trgovine ljudima, kako bi se preventivno djelovalo na tu pojavu.
- rad na poslovima koji su dati u nadležnost Centrima, Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici
- rad i na ostalim poslovima i zadacima koji su u nadležnosti Centra iz ove oblasti.

Osnovna prava porodice sa djecom su:

1. *Dodatak na djecu*

Pravo na dječiji dodatak pripada porodici sa djecom koja se neposredno brine o djetetu, a čiji mjesečni prihodi ostvareni po svim osnovama izuzev primanja ostvarenih iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 15% od prosječne plate Kantona.

Tokom 2015. godine vršit će se uvođenje novih korisnika u pravo na dječiji dodatak, revizija dosadašnjih korisnika prava i pratiti nastale promjene tokom godine.

2. *Naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta*

Centar će voditi upravni postupak za priznavanje prava na naknadu na ime porodiljskog bolovanja za žene-majke koje su u radnom odnosu, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona.

U Budžetu općine Breza planirana su sredstva u vidu jedokratne novčane pomoći za novorođene bebe u 2015. godini.

3. *Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu*

Centar za socijalni rad će u 2015.godini voditi upravni postupak za priznavanje prava na naknadu na ime porodijskog bolovanja za žene-majke koje nisu u radnom odnosu, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona.

4. *Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta*

Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta ostvaruje se u iznosu od 15% od posljednje objavljene prosječne place Kantona.

5. *Pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatna ishrana za majke- dojilje*

Pravo na pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci i dodatnu ishranu za majke dojilje ostvaruje se, u trajanju od 6 mjeseci, ukoliko su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na novčanu pomoć.

6. *Posebni psihosocijalni tretman bračnih partnera koji žele djecu i trudnica*

Pravo na posebni psihosocijalni tretman bračnih partnera koji žele djecu i trudnica ostvaruje se u porodičnom savjetovalištu obrazovanom pri organu starateljstva. Obzirom na činjenicu nepostojanja porodičnog savjetovišta, Centar će u 2015.godini omogućiti savjetodavni rad sa bračnim partnerima sa socijalnim radnicima.

7. *Smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja*

Smještaj djece u ustanovama predškolskog odgoja uz osiguranu ishranu obezbjeđuje se na nivou Kantona.

Pravo na subvenciju dijela troškova boravka pojedinih socijalnih kategorija, ostvaruje se u skladu sa odlukom Općine o kriterijima subvencioniranja troškova smještaja djece.

8. *Osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja*

Pravo na osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave mogu ostvariti djeca korisnika stalne novčane pomoći, koja pohađaju osnovnu školu.

9. Pravo na školarine i stipendije đacima i studentima

Pravo na školarine đacima i studentima, odnosno prednost u smislu bodovanja i rangiranja kandidata, imaju đaci i student sa područja Kantona, koji zadovoljavaju kriterije za ostvarivanja ovog prava, a koje utvrđuje Vlada Kantona.

Obzirom na činjenicu da je Općina Breza osnivač Centra, pravo na školarine i stipendije đacima i studentima, ostvarivat će se u Općini.

V. OSTALE USLUGE JU CENTRA ZA SOCIJALNI RAD BREZA

Nadležnost JU Centar za socijalni rad Breza u oblasti porodične zaštite proizlazi iz odredaba Porodičnog zakona F BiH i Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Kategorija poslova u oblasti porodične zaštite obuhvata:

- Posredovanje - savjetovanje između bračnih partnera prije pokretanje postupka za razvod braka,
- starateljstvo,
- usvojenje,
- nasilje u porodici,
- trgovina ljudima i
- skitnja i prosjačenje.

1. Posredovanje- savjetovanje između bračnih partnera prije pokretanja postupka za razvod braka

Prije pokretanja postupka za razvod braka bračni partner ili oba bračna partnera koji imaju djecu nad kojom ostvaruju roditeljsko staranje dužni su podnijeti zahtjev za posredovanje fizičkom i pravnom licu ovlaštenom za posredovanje.

JU Centar za socijalni rad Breza nije pravna osoba ovlaštena za posredovanje prije razvoda braka, jer ne zadovoljava kriterije koji su neophodni da bi ostvarila taj vid usluga, a koji se odnose na to da Centar ne raspolaže adekvatnim prostorom za pružanje svakog vida pomoći, te samim tim ne stiče uslove da postane ovlaštena osoba.

U toku postupka savjetovanja Centar nastoji najprije ukloniti uzroke koji su doveli do poremećaja bračnih odnosa i pokušava izmirit bračne partnere, preporučuje bračnim partnerima da se obrate savjetovalištim i drugim ustanovama, upoznaje bračne partnere sa posljedicama razvoda braka, a posebno sa posljedicama koje se odnose na djecu, te nastoji da se roditelji sporazume oko toga sa kojim će roditeljem živjeti maloljetno dijete ili dijete nad kojim se ostvaruje roditeljsko staranje, o kontaktiranju djeteta sa roditeljem s kojim ne živi, izdržavanju djeteta isl.

Postupci savjetovanja će i u 2015. godini zahtijevati stručan i timski pristup i rad na provođenju postupaka, a Centar će težiti zadovoljenju uslova za sticanje prava na posredovanje.

2. *Starateljstvo*

Starateljstvo je oblik zaštite maloljetnih osoba bez roditeljskog staranja i punoljetnih osoba koje nisu sposobne, ili koje nisu u mogućnosti starati se o sebi, svojim pravima, interesima i obavezama.

Poslove starateljstva vrši JU Centar za socijalni rad Breza kao organ starateljstva. Ustanova će u 2015. godini koristiti sve oblike socijalne zaštite, metode socijalnog i drugog stručnog rada, kao i usluge socijalnih, zdravstvenih, obrazovno-odgojnih i drugih organizacija i ustanova radi stavljanja pod starateljstvo lica kojima je ovaj oblik zaštite potreban, kao i zaštite lica koja se već nalaze pod starateljstvom.

3. *Usvojenje*

Pravo svakog djeteta je da odrasta u porodici koja ga voli, prihvata izlazi u susret njegovim potrebama. Najbolje za dijete je da odrasta u okviru svoje biološke porodice, a ako to nije moguće, usvojenje, kao trajni oblik zaštite, jeste slijedeće najbolje rešenje. U svim slučajevima gdje je u najboljem interesu djeteta da bude usvojeno, Ustanova će preduzeti potrebne mjere radi zbrinjavanja djeteta na ovaj način.

4. *Nasilje u porodici*

Pod porodičnim nasiljem podrazumjevamo napad bilo koje vrste verbalni, fizički, emocionalni, seksualni kao i aktivnu i pasivnu nebrigu koju vrši osoba ili osobe na nekoga iz porodice, bilo da su u braku ili rodbina, bilo da žive zajedno ili odvojeno, ili su razvedene.

Trenutna međunarodna istraživanja pokazuju da je porodično nasilje globalni problem. Ono je prisutno kod pojedinaca i u porodicama, bez obzira na starosnu dob i nacionalnost, društveno- ekonomski položaj. Pokazalo se da je postotak incidenata sličan u gradskim, prigradskim i seoskim zajednicama.

Problematiku nasilja u porodici reguliše Zakon o zaštiti od nasilja u porodici F BiH donesen 2013. godine. Imajući u vidu da Zakon o zaštiti od nasilja u porodici prethodno bio donesen 2005. godine, te da je potreba boljeg i efikasnijeg regulisanja ove problematike rezultirala donošenjem novog zakona početkom 2013. godine, možemo konstatirati da se ovom problemu na nivou Federacije BiH pristupa sasvim ozbiljno i odgovorno.

Centar će, shodno zakonskoj obavezi kordiniranog djelovanja sa Općinskim sudom u Visokom - prekršajno odjeljenje suda, policijom i drugim instiucijama nadležnim za socijalnu i zdravstvenu zaštitu raditi na pružanju zaštite žrtvama nasilja u porodici, te shodno svojim mogućnostima raditi na prevenciji nasilja u porodici.

Obzirom da Općina Breza nije potpisala ugovor sa sigurnom kućom "Medica" u Zenici, Centar će u 2015.godini raditi na tome da svojim štićenicima omogući i ovaj vid smještaja i zaštite.

5. *Trgovina ljudima*

Trgovina ljudima je globalni fenomen koji pogađa sve zemlje – zemlje u političkoj i ekonomskoj tranziciji, nerazvijene zemlje i zemlje u razvoju, zemlje u ratu i postkonfliktne zemlje, koje se pojavljuju kao zemlje porijekla i tranzita žrtava, kao i ekonomski razvijenije zemlje koje se pojavljuju kao zemlje destinacije.

Konvencija Vijeća Europe o suzbijanju trgovine ljudima je u BiH stupila na snagu 2008. godine. Oblast trgovine ljudima regulisana je i Krivičnim zakonom BiH. U okviru svojih nadležnosti naš Centar će, shodno iskazanim potrebama, raditi na rješavanju problema trgovine ljudima.

Centar će u 2015.godini ukoliko se desi neki od slučajeva trgovine ljudima postupati po slijedećem:

-voditi intervju sa licima u policiji, vršiti prijem slučaja, postupati u najboljem interesu lica, donijeti odluku o obliku zaštite ljudi koja će biti pružena licu-žrtvi trgovine ljudima (socijalna i zdravstvena zaštita, sigurnost i zaštita identiteta, socijalna i zdravstvena zaštita, pravna pomoć, pravo na učešće u postupcima protiv počinitelja krivičnog djela, staratelja, pravnog zastupnika koji štiti njegove interese, pravo na rehabilitaciju i resocijalizaciju.

Ukoliko je žrtva trgovine dijete, Centar će preduzimati sve mjere u zaštiti djeteta kroz pružanje porodično-pravne zaštite.

6. *Skitnja i prosjačenje*

Iako je ova pojava u velikoj mjeri izražena u svim dijelovima naše države, u dosadašnjoj praksi niti jedan organ institucija se nisu ozbiljnije bavili njenim suzbijanjem. Očekivati je da se u narednom periodu svi nivoi vlasti, od državnog, federalnog, kantonalnog do općinskog uključe u rješavanje ovog problema i sprječavanjem eksploatacije prije svega maloljetnih lica radi prosjačenja.

Rad Centra u rješavanju ove problematike ovisit će o materijalnim mogućnostima.

7. *Predavanja*

U narednom periodu očekuje se porast korisnika socijalne zaštite, pa obzirom na tu konstataciju aktivnosti, Centar će unaprijediti informisanje javnosti putem društvene stranice i web portala. Postojanje kalendara važnijih socijalnih datuma, iziskuje određena predavanja ispred Centra u saradnji sa drugim ustanovama, sa ciljem razvijanja svijesti o istim.

Centar za socijalni rad će u 2015.godini upriličiti više predavanja povodom važnijih socijalnih datuma, te kreativnih radionica u smislu i sa ciljem usavršavanja i saznanja određenih informacija.

Uvidom u problematiku naše lokalne zajednice, a tiče se vršnjačkog nasilja, isplaniran je dogovor sa rukovodstvima javnih ustanova (škola i ostali) da se u mjesecu februaru i martu realizuje edukacija učenika I i II razreda srednjih škola, kao i VIII i IX razreda osnovnih škola, te zainteresovanih građana.

U toku kalendarske godine po potrebi će se obaviti edukativna predavanja kako sa učenicima osnovne, tako i sa učenicima srednjih škola, te šire javnosti.

VI. ZAŠTITA MARGINALIZIRANIH GRUPA

U 2015.godini i dalje će se akcenat staviti na zaštitu marginaliziranih grupa ili grupa pod rizikom od marginalizacije, kao što su nezaposlene osobe, samohrani roditelji, djeca bez adekvatne porodične podrške, stari i bolesni, invalidne osobe, žrtve nasilja u porodici i manjinske grupe kroz pružanje pomoći socijalno-zaštitnog karaktera.

U 2015.godini uz podršku Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i lokalne zajednice, uzeti aktivno učešće u realizaciji Akcionog plana za rješavanje problema Roma iz oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja, zdravstvene zaštite i izrade baze podataka, uspostave jedinstvenog informacijskog sistema o potrebama Roma i romskih domaćinstava u BiH, te raditi na realizaciji Pirjedloga mjera za provedbu dokumenta Politika zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizicima od razdvajanja u FBiH (2006-2016) na području ZE-DO kantona.

Pokazatelj stepena dostignutih sloboda i razvijenog, civiliziranog, demokratskog društva ne ogleđa se u položaju većine, već po obimu prava koja u tom društvu ostvaruju manjinske grupe, odnosno marginalizirani pojedinci društva.

VII. ANALITIČKO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

U cilju sagledavanja stvarnog stanja i predlaganja mjera za poboljšanje rada i stanju u pojedinim oblastima, Centar će najmanje jednom godišnje raditi informacije i izvještaje:

- Program rada Centra,
- Izvještaj o radu Centra,
- Informacija o položaju korisnika socijalne zaštite,
- Informacija o položaju djece i omladine bez roditeljskog staranja i djece u sukobu sa zakonom
- Informacija o raseljenim licima
- Raditi na projektima u skladu sa potrebama korisnika usluga.

VIII. DODATNE AKTIVNOSTI

Centar za socijalni rad će kontinuirano i u 2015.godini saradivati sa drugi organima i organizacijama na lokalnom i međunarodnom nivou, te će radi uspješnijeg obavljanja poslova iz domena socijalne i porodično pravne zaštite, a kako bi zadovoljio potrebe što većeg broja korisnika, raditi na:

- razvoju volonterskog rada, odnosno animiranju građana na pružanju uzajamne pomoći (zajedno sa NVO, općinom, sredstvima informisanja, MZ, srednjim školama);
- uključivanju institucija od lokalnog značaja (školstvo, zdravstvo, sudstvo, vjerske institucije i sl.), odnosno kroz zakonsku regulativu kao i druge vidove organizovanja, te uključivanje u mrežu aktera socijalne zaštite (zajedno sa općinom, Kantonom, NVO):
- u okviru implementacije reforme socijalne zaštite, davati podršku starim i iznemoglim licima, djeci bez roditeljskog staranja,invalidnim osobama, ženama žrtvama nasilja, nezaposlenim građanima u saradnji sa NVO i drugim lokalnim partnerima;
- jačati saradnju sa nevladinim organizacijama, te aplicirati projekte kod nevladinih organizacija.

Angažovanje većeg broja aktera na pružanju socijalnih usluga proističe iz:

- nemogućnosti vladinog sektora da odgovori na sva složena pitanja iz socijalne zaštite i da udovolji sve većim potrebama u socijalnom sektoru,
- stalnog povećanja broja korisnika.

Usvajanjem Metodologije za izradu prvog izvještaja baziranog na Smjernicama za prepoznavanje socijalno isključenih kategorija djece u Bosni i Hercegovini, Centar za socijalni rad će vršiti evidentiranje i unos traženih podataka i izradu izvještaja na dvogodišnjoj bazi o statusu socijalno isključenih kategorija djece u BiH i djece u riziku od isključenosti .

1. Finansiranje

Sredstva za finansiranje socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom osiguravaju se iz:

- budžeta kantona, budžeta općine, ulaganja osnivača, privrednih i uslužnih djelatnosti ustanova; ličnog učešća korisnika; legata, poklona i zavještanja, drugih izvora.

Centar za socijalni rad se finansira iz Budžeta Općine, kao osnivača /plaće zaposlenika, materijalni troškovi/.

Iz Općinskog Budžeta finansirat će se:

- a. stalne novčane pomoći u obimu 40% potrebnih sredstava,
- b. jednokratne novčane pomoći,
- c. jednokratna novčana pomoć porodilji za novorođeno dijete;
- d. druga novčana pomoć materijalno-neosigurano licu ili porodici koja se nađe u stanju socijalne potreba zbog: pretrpljene prisilne migracije, repatrijacije, smrti jednog ili više članova porodicu, liječenja, odlaska i povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora, izvršne odgojne mjere, elementarne nepogode, iznenadnih nesretnih događaja u porodici i drugih okolnosti koje uzrokuju stanje socijalne potrebe.
- e. osiguranje obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja;
- f. posebni psihosocijalni tretman bračnih drugova koji žele djecu;
- g. usluge socijalnog i drugog stručnog rada;
- h. kućna njega i pomoć u kući;
- i. smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama osnovnog obrazovanja;
- j. i druga prava iz socijalne zaštite, koja svojim propisima utvrđuju, odnosno planiraju Općine.

Iz Kantonalnog Budžeta finansirat će se:

- stalne novčane pomoći u obimu 60% potrebnih sredstava,
- novčana naknada za pomoć i njegu od strane drugog lica,
- osposobljavanje za život i rad,
- smještaj u drugu porodicu,
- smještaj u ustanove socijalne zaštite,
- prava civilnih žrtava rata u obimu utvrđenom Federalnim zakonom,
- dodatak na djecu,
- naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta.
- Novčana pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene koja nije u radnom odnosu.
- Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta;
- Pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci, i dodatna ishrana za majke dojilje;
- Školarine i stipendije đacima i studentima,
- zdravstvena zaštita korisnika socijalne zaštite,

Iz Federalnog Budžeta osnovna prava civilnih invalida i civilne žrtve rata u obimu 70%.

Finansiranje Centra vršiće se u skladu sa Finansijskim planom za 2015. godinu koji je usaglašen sa Budžetom općine Breza.

ZAKLJUČAK

Realizacija programskih ciljeva JU Centar za socijalni rad Breza u 2015. godine provodit će se prema materijalnim mogućnostima Ustanove.

Možemo sa sigurnošću reći da će ostvarivanje ciljeva nematerijalne prirode i pružanje usluga stručnog i savjetodavnog rada teći prema planu i programu za 2015. godinu, dok će pružanje usluga finansijske pomoći kao i u prethodnim godinama ovisiti o subjektima koji obezbjeđuju sredstva za pružanje pojedinih vidova pomoći (Općina Breza, Kantonalno ministarstvo rada i socijalne politike ZE-DO kantona i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike). Prilikom provedbe ovog programa Ustanova će kao i do sada unaprijediti i upotpunjavati saradnju s javnim i civilnim sektorom, a naročito sa resornim federalnim i kantonalnim ministarstvima, Općinom Breza i drugim subjektima koji na bilo koji način učestvuju u brizi za porodicu, djecu, invalidne, stare i nemoćne osobe te druge osobe koje nisu u mogućnosti brinuti o sebi svojim osnovnim životnim potrebama.

Kako je kroz program konstatirano, Centar je u obavezi da prema odredbama Pravilnika o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH u roku od 3 godine od objave ovog Pravilnika (od 2.02.2013. godine) obezbijedi minimalne propisane uslove i pribavi rješenje o ispunjavanju općih, tehničkih i posebnih uvjeta za osnivanje i rad ustanova socijalne zaštite.

Nadamo se da će Osnivač u narednom periodu prepoznati potrebu ispunjenja propisanih uslova za rad Ustanove, a kako ne bi došli u situaciju da rad Ustanove bude onemogućen zbog neispunjavanja predviđenih standarda.

Uz korektnu saradnju sa Osnivačem i resornim kantonalnim i federalnim ministarstvom, JU Centar za socijalni rad Breza će i u 2015. godini stručnim i predanim radom opravdati ulogu i značaj koju ima u oblasti socijalne i porodične zaštite, i zaštite civilnih žrtava rata.

Direktor

Dinarević Nezir

Predsjednik UO

Muratović Kenan s.r.

